БРОЙ 4, 2010

Център Амалипе

Информационен бюлетин

www.amalipe.com

В броя:

☯Акцент на броя:
♦Втора среща на върха по въпросите на ромите
♦Кръгла маса с ромски жени „По пътя към равенството“
☯Кхере (у дома):
♦Стартира национално социологическо проучване по въпросите на ранните бракове
♦Фотоизложба по случай отбелязването на Международния ден на ромите
♦Център Амалипе стартира дейности по превенция на млади хора в риск
♦Регионална среща „Успешни модели за образователна интеграция“
☯Наблюдател:
♦Грантова схема „Овластяване на ромските жени“
♦Заседание на Съвета за интеграция на ромите
♦Промени в правилника за прилагане на закона за социално подпомагане
♦Управителният съвет на ЦОИДУЕМ проведе заседание
♦Проведе се първото за 2010 г. заседание на НССЕДВ
♦Форум за изпълнение на десетилетието на ромското включване
☯Училище:
♦Обучение на ромски родители и активисти
♦Обучение на учители за изпълнение на училищни програми за превенция на отпадането
♦Посещения в пилотните училища по Програмата за превенция на отпадането
☯Ромско здраве:
♦Работна среща по профилактика на инфекциозните заболявания
♦Проблеми на здравната реформа
☯Шарена черга:
♦Великден (Патраги)
♦Международния ден на ромите в Средище
♦Ромски празник във Враца
♦Дни на ромската култура в село Росен

АКЦЕНТ НА БРОЯ

ВТОРА СРЕЩА НА ВЪРХА ПО ВЪПРОСИТЕ НА РОМИТЕ

Втора среща на върха по въпросите на ромите (Roma Summit) се проведе на 8 и 9 април в гр. Кордова, Испания. Тя събра водещи политици и общественици, от чиито действия – в една или друга степен – зависи бъдещето на процеса на интеграция на ромите. Участие в срещата взеха Вицепрезидента на Европейската комисия и комисар по човешките права Вивиан Рединг,
Комисарят по заетостта Ласло Андор, високопоставени представители на Европейската комисия и националните правителства на държавите-членки, представители на международни ромски организации. Център „Амалипе” бе сред малкото национални ромски организации, поканени да участват във форума; организацията бе представена от Деян Колев и Теодора Крумова. От българска страна участваха също така Елица Стефанова (Асоциация „Интегро”), Наталия Ефремова (представител на Министерство на труда и социалната политика) и Филип Димитров (представител на Мадридския клуб – влиятелна организации на бившите държавни ръководители).
В града на философа Авероес, който през 12 век учел, че всички хора споделят обща безсмъртна свещена душа, участниците дискутираха как да направят така, че безсмъртните свещени за Европа принципи на равни права, солидарност и социално включване да достигнат ромите и така да станат обща съдба за всички европейци.
Фокусът на испанското президентство на Европейския съюз се концентрира върху четири от десетте основни европейски принципа за интеграция на ромите: Експлицитно, но не изключващо таргетиране; отчитане на равнопоставеността на половете; използване на инструментите на общността; и включване на гражданското общество. Поради това тези бяха и основните теми на четирите работни групи, последвали пленарните сесии. Срещата и провелите се дискусии вероятно ще бъдат коментирани по различен начин през следващите месеци. Сигурно е едно – има достатъчно основание да се твърди, че тя ще повлияе процеса на интеграция на ромите. По-долу прилагаме информация за основните изказвания, както и кратък анализ.
Комюникето на Европейската комисия: Ден преди Срещата на върха Европейската комисия излезе със специално Комюнике, призоваващо за социално включване на ромите. Документът очертава амбициозна средносрочна програма за посрещане на най-големите предизвикателства пред приобщаването на ромите, която включва:
Мобилизиране на структурните фондове, в това число Европейския социален фонд, представляващи заедно почти половината от бюджета на ЕС, в подкрепа на приобщаването на ромите;
Отчитане на проблемите на ромите във всички имащи отношение области на провеждане на политики на национално и европейско ниво — от заетост до градоустройство и от здравеопазване до разширяване на ЕС;
Мобилизиране на потенциала на ромските общности в подкрепа на приобщаващия растеж, като част от стратегията „Европа 2020“.
Макар и написано на обичайния за такъв тип документи дипломатичен език, Комюникето

Продължава на стр. 7

СТАРТИРА НАЦИОНАЛНО СОЦИОЛОГИЧЕСКО ПРОУЧВАНЕ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА РАННИТЕ БРАКОВЕ СРЕД РОМИТЕ

На 9, 10 и 11 април Център Амалипе проведе обучение на анкетьори за извършване на социологическо проучване сред ромската общност относно проблема с ранните бракове. Обучението се извърши под ръководството на социолога Алексей Пампоров, член института по социология към БАН, разработил и анкетната карта за проучването.
Проучването е част от проект „Превенция на насилствените и ранни бракове“, финансиран от Европейската Комисия по Програма ДАФНЕ III 2007-2013, Договор № JLS/2008/DAP3/AG/1298-30-CE-03124780080.
Проучването ще бъде извършено в национален мащаб, като се обхванат всички ромски под-групи, със специален акцент върху общността на бургуджиите и калдарашите, двете групи сред които ранните бракове се срещат най-често.
Анкетьорите бяха запознати с целите, методите и методологията на проучването, като направиха и пробни анкетни сред населението на ромските квартали в град Горна Оряховица – Калтинец и Гарата – населявани предимно от рудари, калдараши и бургуджии. Очаква се резултатите от социологическото проучване да бъдат обработени до средата на месец май.

продължава на стр. 6

ОБУЧЕНИЕ НА РОМСКИ РОДИТЕЛИ И АКТИВИСТИ

Как ромските родители да участват в живота на училищата и по какъв начин да подпомогнат качеството на образование на ромските деца – това бяха основните теми, дискутирани от 30 ромски активисти по време на обучение, което Център „Амалипе” организира във връзка със стартиралата тригодишна програма „Намаляване на отпадането на ромски ученици от училище”, финансирана от Фондация „Америка за България”.

продължава на стр. 6

ФОТОИЗЛОЖБА ПО СЛУЧАЙ ОТБЕЛЯЗВАНЕТО НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ДЕН НА РОМИТЕ

Ежегодно Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе" организира събития, с които да отбележи и привлече вниманието на обществеността и институциите към Международния ден на ромите – 8 април. Тази година екипът, съвместно с приятели, подготви и представи изложба – конкурс за снимки, направени от деца, под надслов „Светът на ромите през моя поглед". За участие бяха поканени учениците от всички училища в Община Велико Търново.

Изложбата бе подредена пред офиса на Център „Амалипе", който се намира в стая 201 на Общинския детски комплекс. Откриването и, както и обявяването и награждаването на избраните снимки, се състоя на 8 април от 11 часа, като мероприятието бе уважено от заместник кмета по хуманитарните дейности Йордан Грозданов и от представители на Община Велико Търново. Присъствието на децата от училища, с които Център Амалипе традиционно сътрудничи, допринесе за веселата атмосфера по време на събитието.

Анелия Костова от център Амалипе представи накратко на гостите историята на ромите по българските земи, както и на отбелязването на 8 април като международен ден на ромите.

След това думата бе дадена на заместник-кмета на Община Велико Търново г-н Грозданов, който поздрави участниците и организаторите на изложбата с Международния ден на ромите и сподели, че е очарован от колорита на фотографиите, представящи детския поглед към многообразието на ромския бит.

Всички снимки, участващи в изложбата, носят многоцветието, традиционно за ромската култура и печелят одобрението и симпатиите на зрителя, и затова на журито от център Амалипе бе изключително трудно да избере и отличи само няколко от тях. С награди си тръгнаха четирима ученици – Емил Рашков, Емилия Стефанова, Красимира Даскалова и Милена Миткова, всички от Основно училище „Христо Смирненски" в с. Водолей, което винаги участва изключително активно и ентусиазирано във всички инициативи и събития, повеждани от организацията. "Много обичам да снимам! Искам като порасна да стана професионален фотограф. Но знам, че трябва да уча много за това. – сподели Милена – Исках да снимам как учим заедно с баба и мама. Харесва ми да учим заедно. Харесва ми и в училище – винаги правим нещо интересно."

Към края на събитието малките участници и техните съученици и приятели спонтанно решиха да поздравят домакините и гостите на изложбата с изпълнение на международния химн на ромите, песента „Джелем Джелем".

С ПЕСНИ, ТАНЦИ И ОБИЧАИ ОТБЕЛЯЗАХА МЕЖДУНАРОДНИЯ ДЕН НА РОМИТЕ В СЕЛО СРЕДИЩЕ

На 08.04.2010 г. в село Средище, община Кайнарджа, област Силистра за пети път се проведе общински ромски събор под надслов „Ромският път" по случай международния ден на ромите. Проявата е съвместна инициатива на основното училище – „Цанко Церковски" и настоятелството при читалището „Стефан Караджа". Училището в с. Средище е включено като базово в програмата за превенция на отпадане на ромски деца от образователната система, осъществявана от Фондация Америка за България и Център Амалипе.

По традиция честването се осъществи със съдействието на общинската администрация – Кайнарджа, кметство с. Средище, местни лидери на ДПС и ГЕРБ. Специални гости на празника бяха: д-р Ошнут Бекир – председател на Общинския съвет, Любен Сивев – кмет на общината, Бедрие Мехмедова – експерт по етническите въпроси в общинската администрация, Христина Петкова – финансист в същата институция, Валентина Токушева – председател на НЧ „Отец Паисий" – с. Кайнарджа, кметовете на съседните села, в които живеят роми – Давидово, Посев и др. Присъстваха жителите на селото, както и такива от околните. За да поздравят ромската общност и споделят с нея празничното настроение бяха дошли: Детски фолклорен ансамбъл при читалище „Отец Паисий" – с. Кайнарджа и певческата група „Сребърни звънци" от Средище.

Вълнуващото за селото събитие започна с шествие по улица „Добруджа". Участниците в програмата с гордо вдигнати глави носеха европейското и ромското знаме. На площада в центъра на населеното място, където се разигра празненството, шестващите, гостите и домакините изслушаха химните на Европа, България и на ромите.

След представянето на гостите и изслушването на приветствията от страна на последните, започна концертът на възпитаниците на ОУ "Ц.Церковски". Общият брой на участниците бе 38, сред които имаше и деца със специални образователни потребности, ученици от I до VIII клас. Те представиха обичая „Ъдърлез в с. Средище". Ритуалът завърши с гадаене на бъдещето с коприва.

После аудиторията се наслади на рецитаторските умения на децата, които изпълниха стихотворения от ромските поети Анжело Маликов, Усин Керим, Сали Ибрахим. Не бяха забравени и българските поети, отделили място в творчеството си на ромската общност – Пенчо Славейков, П. Яворов и др.

Кулминацията на празника бе изпълнението на ромски и индийски танци, на ромски песни в акомпанимент на тарамбука.

Празникът завърши с конкурс за най-добре изигран кючек. Непринудено и спонтанно публиката се включи в надиграването. Отличените получиха награди.

Водещите концертната програма завършиха с посланията: „Уважаеми роми от община Кайнарджа, нека да е слънчево в очите ви и да е празнично в душите ви! Нека да ви води пролетният вятър, който помита последните спомени за студената зима и връща синьото небе! Нека да сме били поне малко виновни за днешното ви празнично настроение! Но едно запомнете: пазете своите ценности и култура, защото те съхраняват човека! Почитайте и уважавайте своята родина България, защото сте нейни чада! Учете се, образовайте се, за да сте полезни на себе си, на селото ни – Средище и на община Кайнарджа! Бъдете живи и здрави!"

ФОНДАЦИЯ АМЕРИКА ЗА БЪЛГАРИЯ AMERICA FOR BULGARIA FOUNDATION

РОМСКИ ПРАЗНИК ВЪВ ВРАЦА

МИГЛЕНА РАЧЕВА, 6г.
ЦДГ "БЪЛГАРЧЕ"
филиал- кв. Кулата, гр.Враца

С концерт, посветен на Международния ден на ромите – 8 април, под мотото „Изгревът е един за всички", децата от ЦДГ „Българче"- гр. Враца, филиал- кв. Кулата, отбелязаха празника. Тържеството се проведе под егидата на областния управител и беше уважено от г-н В. Литов- заместник областен управител, Г. Евденова- Началник РИО- Враца, М. Николова - председател на общински съвет – гр. Враца, общински съветници, представители на държавни и общински институции, директори на училища и детски градини, учители, родители.

При посрещането всеки един от присъстващите получи лично послание чрез детска рисунка „Изгревът е един- и за мен, и за теб" и традиционната китка здравец.

Концертът от детски изпълнения започна с ромски танц „Изгрев" по музика „Едерлези" и продължи с легендите за произхода на ромите „Градината на народите" и завърши с химна на UNICEF за България.

Най- добрите ученици в обявените конкурси за рисунка /начален курс/ и кратко литературно произведение /прогимназиален курс/ от ОУ „Св. Кл. Охридски"- с. Тишевица, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий"- гр. Враца, ОУ „Христо Ботев"- с. Баница, СОУ „Н. Войводов"- гр. Враца получиха своите награди.

Директорът на ЦДГ „Българче" К. Дуранкева накрая пожела: „Солидарно да обединим усилията си за по-пълно използване на нашия потенциал, както и възможностите на представителите на ромската общност за повече и по- убедителна подкрепа на образователната интеграция на ромите."

ЛЮДМИЛА ПЕШКОВСКИ, 5 г.
ЦДГ "БЪЛГАРЧЕ"
филиал- кв. Кулата, гр.Враца

ГРАНТОВА СХЕМА „ОВЛАСТЯВАНЕ НА РОМСКИТЕ ЖЕНИ"

Програма "Ромски инициативи" на Институт "Отворено общество" инициира грантова схема, чиято цел е да насърчи равенството между половете чрез овластяване на ромските жени в процеса на подобряване на техния живот. Целта на грантовата схема е да даде гласност на проблемите на ромските жени, да стимулира гражданската им активност и да изгради местни лидерски умения чрез включване и по безпристрастен начин.

Грантова схема "Овластяване на ромските жени" е отворена за ромски неправителствени организации, като с предимство ще се ползват женски ромски организации от страните–членки на Международната инициатива "Десетилетие на ромското включване 2005 – 2015 г." (www.romadecade.org): Албания, България, Босна и Херцеговина, Хърватия и Република Чехия, Унгария, Македония, Черна гора, Румъния, Сърбия, Словакия и Испания.

Програма "Ромски инициативи" подкрепя дейности и инициативи за насърчаване участието на ромски жени в обществения живот на национално и международно ниво, промотиране на активна гражданска позиция на ромски жени, адресиране на проблема с ранните бракове, подкрепа на мерки и дейности срещу трафик на хора и др.

НАБЛЮДАТЕЛ

ЗАСЕДАНИЕ НА СЪВЕТА ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ

На 26 април Съветът за интеграция на ромите към Координатора на Десетилетието на ромското включване Милен Миланов проведе поредното си заседание. По време на заседанието бяха представени мерките по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", насочени специфично към интеграция на ромите, необходимостта от спешни действия за постигане на по-висока ангажираност на проектозакона за училищното образование с образователната интеграция на ромските деца, както и предстоящото през 2011 г. преброяване на населението.

Иван Кръстев подчерта, че благодарение на представителите на ромските организации в Комитета за наблюдение на ОП РЧР програмата не само отделя значително по-голям финансов ресурс за дейности за интеграция (само образователната схема беше увеличена на последното заседание на КН по ОПРЧР от 6 на 12 млн. лв по искане на Деян Колев, представител на групата ромски организации в комитета), но отделя по-голяма роля и на дейността на самите неправителствени организации. За първи път в рамките на ос 1 по оперативната програма НПО ще могат да кандидатстват и целенасочено да достигнат неактивните лица на пазара на труда. По предложение на координатора на Десетилетието Милен Миланов в рамките на ос 6 на програмата ще бъде подсигурена възможност за наема на ромски трудови медиатори във всички 105 бюра по труда и техните филиали (общо 245 души) за период от три години. Тази мярка ще бъде подсилена и от 84 регионални и 12 специализирани трудови борси. Участниците в заседанието обаче подчертаха, че за да имат успех тези мерки, ромските трудови медиатори трябва да имат ясно разписани длъжностни характеристики, за да не бъдат използвани като помощен персонал. Други 250 млн. лв. отделя програмата за осигуряване на квалификация и субсидирана заетост. За да бъде ефективно уползотворена тя обаче е необходимо по-активното ангажиране и включване и на местната власт.

ПРАЗНИЦИ НА РОМСКАТА КУЛТУРА В СЕЛО РОСЕН

Всяка година през месец април в ОУ "Христо Ботев" – с. Росен, общ. Созопол се провеждат Празници на ромската култура. Училището е включено като базово в Програмата за превенция на отпадането на ромски деца, осъществявана съвместно от Фондация Америка за България и Център Амалипе.

Тържеството в чест на 8 април – Международния ден на ромите, бе подготвено и проведено с огромно желание от двете групи СИП "Фолклор на етносите" към училището. Учениците от начален етап разказаха за бита на ромското семейство, представяйки драматизация на приказката "Бабата, дядото и многото деца". По-големите им приятели – учениците от VI клас, припомниха основни факти за Международното ромско движение, за първия ромски конгрес и др. Кулминация на празника бе танцовото майсторство на нашите ученици, които представиха танц на руските цигани.

В края на тържеството децата за пореден път заявиха желанието си да живеят в разбирателство с всички етноси в нашата родина – България.

ЦЕНТЪР АМАЛИПЕ СТАРТИРА ДЕЙНОСТИ ПО ПРЕВЕНЦИЯ НА МЛАДИТЕ ХОРА В РИСК

След проведена конкурсна процедура Център Амалипе бе избран да реализира Компонент 7: Намаляване на уязвимостта към ХИВ на младите хора в най-голям риск (15-24г.) за територията на обл.Велико Търново в рамките на Програмата за превенция за ХИВ/СПИН, туберкулоза и малария, финансирана от Глобалния фонд за борба с ХТМ. Програмата включва няколко основни дейности:

♦Работа на терен сред млади хора в риск за повишаване на знанията за поемания здравен риск, отказ или редуциране на рисковото поведение и подкрепа на позитивните промени в поведението; индивидуално консултиране на лица за безопасно сексуално поведение, раздаване на информационни материали за промоция на сексуално и репродуктивно здраве и превенция на ХИВ, раздаване на кондоми; мотивиране за ограничаване на рисковото поведение и подкрепа на позитивните промени в поведението;

♦Анализ на ситуацията по отношение на младите хора в риск и картографиране на региона на областта;

♦Селектиране и поддържане на екип от обучители на връстници;

♦Поддържане на общински клуб/център за обучители на връстници и предоставяне на информационни материали и материали за безопасни сексуални практики;

♦Достигане до максимален процент сред младите хора в риск в региона, като всеки е достигнат поне веднъж

♦Насочване на млади хора в риск над 16 години за тестуване за ХИВ, мотивиране за ограничаване на рисковото поведение;

♦Осигуряване на професионална и регулярна супервизия на екипа от обучители на връстници за работа на терен с млади хора в риск;

♦Провеждане на медийни кампании за достигане на младите хора в риск в областта три пъти годишно;

♦Организиране и провеждане на семинари и срещи на локално и регионално ниво с другите екипи за работа на терен, сформирани по Програмата, консенсусни срещи с ангажираните с проблемите на младите хора в риск институции и организации на територията на общината/региона/ и семинари за обучение на равни от равни за млади хора в риск от региона

Дейностите по програмата във Велико Търново стартират с кампания, посветена на 16 май - Международен ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН.

РАБОТНА СРЕЩА ПО ПРОФИЛАКТИКА НА ИНФЕКЦИОЗНИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ

На 6 април 2010 година се състоя работна среща по въпросите на профилактиката на морбили сред малцинствата. На срещата, която бе открита от заместник-министъра на здравеопазването доц. Тодорка Костадинова, бяха дискутирани необходимите мерки, които да се предприемат за оптимизиране на профилактиката на инфекциозните заболявания сред малцинствата.

Според актуалната информация за разпространението на болестта, представена от д-р Ангел Кунчев, директор на дирекция „Надзор на заразните болести" в Министерство на здравеопазването, до момента заболелите от морбили са 10 600 в цялата страна, около 93 % от тях са представители на малцинствата. Проведени са около 108 000 извънредни имунизации.

Г-жа Росица Иванова, старши програмен ръководител на проекти на Националния съвет за сътрудничество по етническите и демографските въпроси (НССЕДВ), финансирани по програма ФАР, изложи накратко извършеното в рамките на тези проекти и по-специално на осъществените по ФАР 2003, 2004, 2005, по отношение на: профилактична дейност, обучение на медицински персонал в мултикултурна среда, провеждане на здравни беседи от РИОКОЗ, провеждане на кампании за популяризиране на здравословен начин на живот, профилактика от заразни болести, СПИН, туберкулоза и др.

Д-р Асен Пачеджиев от Сдружение „Хигия +" представи мерки за подобряване на имунизационното покритие на малцинствата. Проф. Ивайло Търнев - Председател на фондация "Здравни проблеми на малцинствата" - описа досегашния опит за организиране и провеждане на профилактични дейности, както и професията здравен медиатор. Петър Цветанов - председател на сдружение "Национална мрежа на здравните медиатори", представи в обобщен вид дейността на здравните медиатори по профилактиката на болестта.

Участниците бяха единодушни, че добрите резултати ще са налице само при ефективно сътрудничество между общопрактикуващи лекари (ОПЛ), РИОКОЗ, здравните медиатори, ромските НПО, местните власти, медиите. Г-жа Росица Иванова се ангажира да предостави на участниците в срещата препоръките и предложенията, отразени във финалните доклади на консултантите, изпълнявали договорите по здравните компоненти на споменатите проекти по ФАР, които биха могли да послужат като отправна точка в понататъшната работа на институциите и организациите по повишаване на здравната информираност и подобряване на здравния статут на ромското население.

Сред събитията, които предстоят в близките месеци са: провеждането в края на м. април 2010 г. на кръгла маса в Парламента за обсъждане на предложения за законодателни промени, свързани с провеждането на имунизациите, работна среща през месец май в гр. Пловдив с участието на ОПЛ, работещи в големи квартали с компактно ромско население, РИОКОЗ, здравни медиатори, представители на ромски НПО, както и организиране на имунизационна седмица и на други здравно-информационни събития.

ПРОМЕНИ В ПРАВИЛНИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА СОЦИАЛНОТО ПОДПОМАГАНЕ

Съгласно промените в Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, приети на 25 март, срокът в който безработни лица в трудоспособна възраст трябва да полагат общественополезен труд, се увеличава от 5 на 14 дни месечно, а времето, за което ще бъдат заети, се намалява от 8 на 4 часа дневно.

При двукратен отказ от полагане на такъв труд, се въвежда санкция. Във връзка с прилагането на новата мярка от 1 май кметовете на общините ще предоставят работа, свързана с озеленяване, социални услуги, услуги в сферата на образованието и медицинските дейности.

Изискването за полагане на общественополезен труд не са задължителни за определени категории безработни лица – тези, полагащи грижи за деца и други членове на семейството, както и бременните.

Задължително условие ще бъдат и курсовете за огрaмотяване на безработните. Мерките за стимулиране на отговорното родителство - семейните помощи за деца, освен обвързани със задължителното посещение на училище, ще бъдат обвързани и с изискване за имунизационни бележки и задължителни медицински прегледи на децата.

ПРОБЛЕМИ НА ЗДРАВНАТА РЕФОРМА В БЪЛГАРИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ

Реформите в здравеопазването спряха поради структурни промени в министерството - оставката на досегашният здравен министър и избора на нов – проф. Анна–Мария Борисова. Избран бе и нов директор на НЗОК - д-р Нели Нешева, след като нейната предшественичка Жени Начева също подаде оставка. Това поставя редица въпроси пред новопоетите ангажименти на правителството към здравната реформа. Очаква се да бъде проведена проверка на досегашните дейности в министерството и да се предприемат нови реформи. Министерство на здравеопазването започва изготвянето на Национална здравна карта която трябва да бъде готова до 3 месеца, както и информация за състоянието на болниците и тяхната обезпеченост с лекари и апаратура. Въз основа на тези анализи се очаква да стартират новите промени в здравеопазването.

За сега е ясно, че държавните разходи за администрация се намаляват с 273 милиона общо за всички министерства за 2010 година, като най-голямо е намалението в здравното министерство - 80 млн. лева. Очаква се това да доведе до проблеми във функционирането на здравната система, тъй като и без тези съкращения в бюджета на здравеопазването има липси. В тази връзка лекарски организации настояваха за отблокиране на 450 млн. лева от резерва на Националната здравноосигурителна каса, като според тях тази мярка би покрила липсите в бюджета на здравната каса, без да се налага увеличение на здравната вноска. Парламентът отхвърли това предложение, внесено от БСП, с мотиви, че първо трябва да се осъществи реформа на здравната каса, защото иначе парите ще продължават да се изразходват неефективно.

Актуална информация относно пациентските права, която изяснява дължимите на всеки пациент здравни услуги, може да бъде намерена в Наръчник на пациента, подготвен от омбудсмана на Република България Гиньо Ганев. Наръчникът обяснява на достъпен език правата и задълженията на здравно осигурените пациенти, както и тези на лицата с нередовни здравноосигурителни вноски. Той може да бъде свален от следната интернет страница **http://www.apbz.eu/pages/docs/NARA4NIK_PACIENTA.pdf**.

Ваксини и имунизации

По данни на МЗ от 2009 г до сега в ромската общност са направени над 130 000 имунизации на неимунизирани ромски деца.Това се наложи от епидемията от морбили която засегна между 93 и 98% от неимунизираното ромско население. Проблемът със заболеваемостта от морбили, разбира се, не е само проблем на ромите. От епидемията страдат и възрастни хора и други лица с намален имунитет, отслабен от хронично заболяване или по други причини. Според д-р Виолета Узунова, директор на РИОКОЗ - Сливен, от морбили са пострадали и имунизирани лица, макар при тях заболяването да преминава по-леко.

С промяна на Наредба 15 в националния имунизационен календар са въведени два нови антигена - срещу инфлуенца и пневмония. От 01.04.2010 из страната са разпратени задължителните безплатни ваксини. За да се повиши обхватът на имунизациите са въведени промени в правилника за прилагане на Закона за семейните помощи за деца. Промените предвиждат личните лекари да издават безплатно служебна бележка, удостоверяваща че на детето са направени задължителните по имунизационния календар ваксини и нужните профилактични прегледи. Здравноосигурителната книжка с нанесени в нея всички задължителни ваксинации може да замести служебната бележка.

Лекарства и профилактика

Обезболяващите и медикаментите за онкоболни липсват, тъй като здравното ведомство бави търговете за този вид лекарства. Според медицинските работници това принуждава пациентите да прибягнат до морфина, чиято употреба води до пристрастяване. От месец Април стартира подписка, с която пациентските организации настояват лекарствата за онкоболните да се отпускат от НЗОК. Здравният министър Анна-Мария Борисова е подписала заповед да се спрат всички обществени поръчки в болниците, което лишава хората на хемодиализа от качествено лечение. От Асоциацията на бъбречноболните също искат техните лекарства да се поемат от касата. Правото на платени от държавата пътни разноски за месечни профилактични прегледи и консултации на пациенти с трансплантирани органи от провинцията до София се намаляват от 12 на 3 пъти годишно.

СТАРТИРА НАЦИОНАЛНО СОЦИОЛОГИЧЕСКО ПРОУЧВАНЕ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА РАННИТЕ БРАКОВЕ СРЕД РОМИТЕ

продължават стр. 1

Проучването на проблема включва и теоретичен анализ на законовата рамка, както и на извършените изследвания, анализи, теоретични разработки и изпълнявани дейности свързани с явлението на ранните/насилствени бракове.

Данните до момента показват, че ранните бракове представляват проблем, обусловен от редица социални, демографски и културни причини, който оказва въздействие върху здравето, образованието, личностното развитие и реализация, сигурността и благосъстоянието на индивида. Културните и социални причини, водещи до ранни бракове трудно могат да бъдат преодоляни само чрез средствата на държавната принуда – наказанието не е в състояние да промени традицията и обществено установеният морал, гарант за който се считат ранните/насилствените бракове. Ранните, уредените и насилствени бракове са характерни за всички общества с патриархален морал и ясно изразена родова структура от типа „разширено семейство", включително и за българския етнос до началото на 20 век.

В допълнение се провеждат интервюта с представителите на различни държавни институции, имащи отношение към проблема както на високо управленско ниво, така и на теренно ниво. Целта е да бъдат изследвани функциите и специфичните дейности, които институцията провежда. Също така важен аспект от провежданото изследване е и откриване на възможности за сътрудничество, както между различните държавни институции по дейностите на превенция на ранни/насилствени бракове, така и между тях и представителите на общността и гражданското общество.Резултатите от проучването сред теренните работници, извършено с любезната подкрепа на г-жа Лилия Мирева от ДАЗД, показват основни пропуски в координацията между институциите, непознаване на законовата рамка и липса на целенасочена политика към проблема. Подобни проблеми се отчитат и от интервютата на високо ниво, като основна превантивна дейност според интервюираните досега представители следва да бъде възложена на училищата.

ОБУЧЕНИЕ НА РОМСКИ РОДИТЕЛИ И АКТИВИСТИ

продължават стр. 1

Обучението се проведе от 21 до 23 април в Лясковец и имаше за цел да срещне влиятелни роми, които биха могли да окажат въздействие в общността с цел повишаване на родителската активност и включване на ромските родители в училищния живот. Участниците – активни родители на настоящи ученици, активисти на неправителствени организации, общински съветници и служители в общинска администрация - бяха подбрани от населените места, включени в първата година на проекта, като общото между тях бе влиянието, което имат сред ромските родители и ангажимента им към образованието на ромските деца.

По време на обучението бе представена програмата на Център „Амалипе" „Намаляване на отпадането на ромски ученици от училище" с нейните философия, дейности и времеви рамки. Участниците дискутираха различните начини за включване на ромските родители: в конкретните дейности и в цялостния живот на съответните училища. Чрез множество интерактивни игри ромските активисти дефинираха основните проблеми по места, които водят до отпадане или до нисък успех на ромските ученици: ниско качество на учебния процес, незаинтересованост на част от учителите, скучни учебни часове, липса на занимални, неучастие на ромски родители в училищния живот. На места дори е налице откровена дискриминация на част от учителите спрямо ромските деца, посочиха родители.

ФОНДАЦИЯ АМЕРИКА ЗА БЪЛГАРИЯ AMERICA FOR BULGARIA FOUNDATION

ОБУЧЕНИЕ НА УЧИТЕЛИ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ ПРОГРАМИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО

В продължение на три дни учители, преподаващи ромски фолклор обсъждаха проблемите, свързани с отпадането на ромските деца от училище. Срещата е в рамките на проект "Намаляване на отпадането на ромските ученици", финансиран от Фондация "Америка за България". На базата на дългогодишния си опит те пресъздадоха възможни ситуации и се провокираха един друг, за да достигнат до нестандартни решения, които могат да подпомогнат училища, които имат сериозен проблем с отпадането на ромските ученици в превенцията на този проблем. В рамките на срещата групата, състояща се от учители от 13 училища от цялата страна се опита да систематизира опита, който всеки един от участниците носи, да систематизира проблемите, с които всеки един се е сблъскал и начина, по който ги е преодолял. Обсъдени бяха и възможните начини за обмяна на информация с училищата, включени в програмата като пилотни. Всички бяха единодушни, че това е един постоянен интерактивен процес, в който всеки ще учи от всеки и именно това ще ни помогне заедно, като един голям екип да се справяме с проблемите, с които се сблъскваме. Категорично беше мнението на участниците, че ние, учителите, трябва да започнем промяната първо от себе си, за да открием правилната причина за застрашеността на всяко едно дете.

В тази насока е и следващата среща с педагогическите колективи във всяко едно от пилотните училища, които трябва да се проведат през април и май. А след това… е новата ни среща по време на Седмия детски ромски фестивал във Велико Търново!

Продължава от стр. 1

ВТОРА СРЕЩА НА ВЪРХА ПО ВЪПРОСИТЕ НА РОМИТЕ

демонстрира нарастваща политическа решимост от страна на Комисията за ангажиране с ромското включване, което създаде по-добра основа за Срещата на върха.

Ключовите изказвания:
Испанският министър на здравеопазването и социалната политика Тринидад Хименез подчерта при откриването на форума, че ромската култура е една от най-богатите култури и правата на ромите трябва да бъдат гарантирани. Хименез отбеляза, че социалната дискриминация спрямо ромите може да бъде преодоляна единствено чрез координирани усилия между институциите на ЕС и страните членки. Тя призова ромите да участват активно в изготвянето на проектите и програмите, тъй като инициативата на европейските и националните институции няма да бъде ефикасна без ромското участие.

Испанският министър също изрази задоволството си от комюникето на Европейската комисия, което настоява страните – членки да използват европейските фондове за да гарантират социалната и икономическа интеграция на ромите. Тя идентифицира образованието и заетостта като основни приоритети и подчерта, че изключително високият процент на отпадащи ромски тийнейджъри трябва да бъде ограничен. Нещо повече, тя добави, че са необходими специални мерки, за да се осигури заетост на ромските жени, тъй като едва 30 % от тях работят извън дома си.

„Социалното включване на ромите остава на едно от челните места в дневния ред на Европейската комисия!"„ подчерта в изказването си при откриването на Срещата на върха Вицепрезидента на Европейската комисия и комисар по човешките права Вивиан Рединг. За изминалите 19 месеца от Първата Среща на върха ние всички работихме за да преминем от признаване и анализ на проблемите към тяхното разрешаване. Ролята на Европейската комисия в този процес е да подсигури необходимото европейско законодателство и средства от Европейските фондове, както и да бъде ефективен координатор и фасилитатор в усилията на различните национални правителства, подчерта г-жа Рединг. Тя посочи, че това вече е подсигурено: налице е добро анти-дискриминационно европейско законодателство и достъп до структурните фондове за инициативи, ориентирани към ромите. Налице е и добър опит от разработването на програми, чиито основен фокус са ромите. „Затова не вярвам, че трябва да пилеем усилия за разработването на специални закони за ромите и специални фондове. Съществуващите законодателство и фондове са налице за да бъдат разрешени предизвикателствата и ние трябва да ги използваме по-ефективно."- категорична бе Рединг.

Знакова идея в нейното изказване бе поставянето на ромската интеграция в по-широката перспектива на изпълнението на европейската Стратегия 2020. „Трябва да гарантираме, че тя (Стратегия 2020) ще работи за ромите така, както работи за всички други европейци", категорична бе Вицепрезидента на Европейската комисия. В тази насока Комисията ще използва две средства. Едното е Европейската платформа за ромско включване. Предстои изработването на средносрочна работна програма на Платформата – идея, лансирано от Испанското председателство на ЕС. Другото средство са структурните фондове, като Комисията ще работи за тяхното по-ефективно обвързване с ромската интеграция. „Не можем да позволим още едно поколение роми да израстне без да може да използва своя потенциал!", категорична бе Вицепрезидент Рединг.

Изказването на Джордж Сорос, основател на мрежата „Отворено общество" бе едно от най-очакваните и определено може да бъде наречено „знаково": изпълнено с неоспорими констатации, брилянтна аргументация и още ясни политически препоръки, които със сигурност ще определят в немалка степен бъдещото развитие на усилията за интеграция на ромите. „Във всички страни, в които живеят роми, мнозинството е враждебно настроено към тях... Ромите и мнозинството са затворени в порочен кръг, в който реалност и стериотипи се подхранват взаимно по взаимообвързан начин. Този порочен кръг трябва да бъде прекъснат – подчерта Дж. Сорос". И като ключ към това той посочи образованието – създаването на нова генерация от образовани роми, които успешно се реализират в макрообществото и в същото време не се асимилират, не скъсват с ромската си идентичност. Сорос посочи множество неща, които „Отворено общество" е направило за да поднесе този ключ към ключалката, като ясно поиска от Европейския съюз да се ангажира с решителното завъртане и отключване на вратата на ромската интеграция. Приветствайки Комюникето на Европейската комисия от 7 април, той подчерта, че е необходимо не само обвързване на европейските фондове с ромската интеграция, но и опростяване на процедурите за кандидатстване и ускоряване на плащанията за да могат фондовете ефективно да достигнат до ромите. Сорос апелира за създаване на дългосрочна Европейска ромска стратегия, базираща се на принципите, доказали успех в дейността на Ромския образователен фонд и Декадата на ромското включване. Той завърши с четири препоръки: да се даде приоритет на образованието (започвайки с предучилищното образование) като средство за социално включване в рамките на Стратегия 2020 на Европейската комисия; принципът „експлицитно, тно не изключващо таргетиране", приет от Европейския съвет през юни 2009 и вече прилаган в областта на жилищните условия да бъде разширен в образованието, здравеопазването и заетостта; Европейският скъюз да използва своите лостове за влияние над държавите-членки за да засили техния политически ангажимент към ромската интеграция; Съюзът да гарантира, че новите кандидатстващи за членство страни ще бъдат приети само ако гарантират равните права на своите граждани.

„Нашата подкрепа за ромското включване трябва да бъде експлицитна, но не и изключваща и трябва да посигури това, че всички роми ще могат да се възползват от своите права и равни възможности, посочи в заключителното си изказване Ласло Андор, Комисар по заетостта, равните възможности и анти-дискриминацията...Това трябва да бъде направено с ромските общности, а не за тях и със сигурност – не въпреки тях." Като пример в тази насока Комисар Андор посочи, че е необходимо ромските общности да участват и дори да бъдат съ-собственици на всички европейски програми за ромите за да може ромското включване реално да се случи във всяко село и град. Необходимо е също така всяка надеждна инициатива в полето на ромската интеграция да бъде съфинансирана от структурните фондове, чрез които могат да бъдат разрешени основните проблеми на ромите.

Комисар Андор подчерта, че Европейската комисия няма да оттегли ангажимента си към интеграцията на ромите. Комисията ще продължи да инициира европейско законодателство, да координира националните политики и да поощрява диалога между гражданското общество и правителствата за да гарантира, че ромските въпроси ще бъдат адекватно адресирани във всички политически сфери. Ще работим, за да направим политиките си по-ефективни – чрез структурните фондове, Отворения метод за координация и Програма 2020, категоричен бе Комисар Андор. По-конкретно, Комисията ще предложи на държавите-членки различни успешни модели за интеграция, които те ще избират в зависимост от своя национален контекст.

„Включването на ромите е задължение и необходимост. То не само ще обогати културно нашите общество, но и ще създаде икономическо и човешко богатство!" – с тези думи, с които Вицепрезидент Рединг откри Срещата на върха Комисар Андор обобщи провелите се дискусии и закри форума.

„Експлицитно, но не изключващо таргетиране": Вторият принцип от Заключенията на Съвета на Европейския съюз относно включването на ромите от 8.06.2009 г. изискващ целенасочени усилия за интеграция на ромите бе тема на една от най-оживените кръгли маси. Неин модератор бе Ян Яраб (настоящ представител на Комисаря на ООН по правата на човека и доскорошен съветник на бившия Комисар по заетостта Вл. Шридла), а участници – Томас Бендер (Директор на Европейския социален фонд), Тобиас Линден (Ромски образователен фонд), Илие Динка (Национална агенция за ромите – Румъния), Исидро Родригез (Фондация «Секретариат на циганите (хитанос)» - Испания).

Продължава на стр. 8

ВТОРА СРЕЩА НА ВЪРХА ПО ВЪПРОСИТЕ НА РОМИТЕ

Продължава от стр.7

Участниците се обединиха около виждането, че целенасочени (таргетирани) действия за интеграция на ромите са необходими за да се преодолее съществуващата сегрегация и така ромите да могат да се възползват от правата си на европейски граждани. Томас Бендер посочи като пример в тази насока изработването на българската Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси». «Първоначално българското правителство не бе склонно да допусне таргетирани действия – обясни Бендер – Тогава ние, от Генерална Дирекция «Заетост» на Европейската комисия и ромски организации от България – те са представени тук и ще потвърдят това – предложехме заедно множество аргументи и днес в българската оперативна програма има 6 мерки, таргетиращи ромите, има специална глава «Области на действие по отношение на ромската общност», ромските организации са представени в Комитета за наблюдение на програмата и участват активно».

Изказванията бяха съпроводени от коментари и въпроси. Деян Колев (Център «Амалипе» и представител на ромските организации в Комитета за наблюдение на ОП «Развитие на човешките ресурси») посочи конкретни цифри от изпълнението на програмата през 2007-2009 г., сочещи, че единствено при наличието на таргетиращи ромите конкурси за проекти е възможно да се гарантира това, че средствата ще достигнат до ромите и ще подпомогнат тяхната интеграция. Той призова през следващия програмен период Европейският социален фонд да определи индикативен бюджет за таргетирани операции, насочени към ромите (от порядъка на минимум 5 %), както и ромските организации да бъдат включени като конкретен бенефициент (статут, който имат синдикати, съюзи на работодателите и институции), което ще им даде възможност да реализират по-големи интервенции.

Използване на инструментите на Общността: Работната група, дискутираща седмия принцип от десетте основни принципа за интеграция на ромите, премина сред оживени дискусии. Представени бяха както местни практики в използването на предприсъединителните фондове и средства по структурните фондове в Сърбия, Швеция, Унгария и Ирландия, така и предстоящият доклад на Световна банка "Икономическата цена на ромското изключване". Изследването предстои да бъде финализирано през юни. То категорично показва, че от чисто икономическа гледна точка, цената, вложена в мерки за интеграция на ромите би се възвърнала многократно при подобряване на положението на ромите в Европа и е несравнимо по-малка от цената, която би трябвало да платят националните правителства ако проблемите на уязвимите групи се запазят и задълбочат. По изчисления на Световна банка долната граница на прогнозите на годишните загуби на производителността при продължаващото изключване на ромите е 231 млн.евро за Сърбия, 367 млн.евро за Чехия, 526 млн.евро за България и 887 млн.евро за Румъния.В същото време една от основните тези на изследването е, че по-доброто образование за ромите ще донесе много по-големи приходи. Сравнени с ромите с начално образовние, тези със средно образование могат да спечелят до 83% по-високи доходи в България и до 144% по-високи доходи в Румъния. В тази връзка Теодора Крумова от Център Амалипе предложи подобни изчисления да бъдат направени и за цената на изключването на ромските жени. Това неминуемо би довело до съсредоточаване на повече ресурси за ефективни мерки. Предложението предизвика голям интерес сред представителите на Световна банка, които заявиха, че непременно ще включат и джендър аспект в проучването. Нещо повече, те поеха ангажимента преди окончателното приключване на доклада той да бъде консултиран и да получи обратна връзка от страна на ромските организации в четирите страни.

Декларацията от Кордова, 9.04.2010

Срещата на върха приключи с обща Декларация на т.нар. „тройно председателство" на ЕС (включващо настоящия председател Испания иследващите я Белгия и Унгария). В нея Триото изразява категоричното си разбиране, че е време да се даде допълнителен тласък на ромския въпрос за да се постигне съществено ускоряване на социалната и икономическа интеграция на ромите. Затова е необходимо да се доразвият съществуващите политически и финансови инструменти чрез:

- включването на ромските въпроси във всички европейски и национални политики, така че последните две да включат специфични дейности за подобряване на социално-икономическата интеграция на ромите;
- съставяне на средносрочен план за действие („Пътна карта") на Платформата за ромско включване, който да съдържа средносрочни цели и планирани резултати и да подпомогне страните-членки да приложат Десетте принципа на ромското включване, одобрени от Европейския съвет през юни 2009 г.;

- гарантиране на използването на структурните фондове на ЕС за интеграцията на ромите. Декларацията експлицитно приветства наскоро приетите допълнения към чл. 7 от Правилата на Европейския фонд за регионално развитие, които изискват минимум 3 % от фонда да бъде използван за подобряване на жилищните условия на маргинализираните групи и преодоляване на сегрегацията в градските и селските райони. Декларацията ясно предлага подобно изискване, гарантиращо равния достъп на ромите до средствата на ЕС да бъде приложено и от Европейския социален фонд и Фонда за развитие на селските райони. В допълнение, документът изисква опростяване на процедурите при усвояване на фондовете.

Декларацията завършва с ангажимент да се обобщят изводите от Втората среща на върха и те да бъдат приложени в политиката на настоящото и на следващите две Председателства на ЕС.

Церемония по отбелязване на 8 април: Участниците в Срещата на върха по въпросите на ромите се включиха в церемонията по повод 8 април, организирана от ромите в Кордова. В дълга процесия те заедно отидоха до водите на река Гуадалкивир. Хуан де Диос, първият депутат от ромски произход в Европейския парламент припомни ужасите на Холокоста и преследванията на ромите през хилядолетното им присъствие в Европа. С неподражаем и искрен плам де Диос попита „Как е възможно ние, циганите да не изчезнем от лицето на земята след всичките тези преследвания и изтребления?... Този въпрос има само един отговор – защото ние обичаме свободата. Свободата ни даде сили да се изправим срещу Хитлер и да оцелеем, свободата ни дава сили и днес, когато нашите братя в Словакия, Унгария, Италия и ред други страни са обект на преследвания, свободата ще ни води и утре! Нека в знак на нашата любов към свободата и на нашата почит към загиналите ни братя да хвърлим в реката червени цветя, които свободно ще се понесат по нея!" В следващите минути река Гуадалкивир почервеня с цвета на стотици цветя. Възгласът „Опре Рома!" и химна „Джелем, джелем" съпроводиха запалването на десетки свещи, с които присъстващите изразиха не само спомена за загиналите, но и решимостта си да изградят една нова включваща Европа, в която ромите имат своето достойно място.

ОТВЪД ФАКТИТЕ:

Няколко неща станаха ясни след Срещата на върха в Кордова. Едното от тях е, че ромската тема заема все по-челно място в дневния ред на Европейския съюз. Европейският парламент отдавна демонстрира това чрез специални резолюции, призоваващи към целенасочени усилия за интеграция на ромите: последната такава бе одобрена с внушително мнозинство на 25 март (предходните датират от 2005, 2008, 2008 и 2009 г.). Европейският съвет също показа ангажимента си като прие 10 базисни принципа на ромското включване на своята среща от 8 юни 2009 г. От всички изказвания от Срещата на върха, както и от Комюникето на Комисията от 7 април личи, че Европейската комисия също ще бъде активен участник в процеса на ромска интеграция: като координатор и фасилитатор на усилията на националните

продължава на стр. 9

ВТОРА СРЕЩА НА ВЪРХА ПО ВЪПРОСИТЕ НА РОМИТЕ

продължава от стр. 8

правителства и в същото време като фактор, който подтиква националните правителства да действат и в случай на нужда ги наказва за тяхното бездействие.
Европейската комисия ще указва своята подкрепа за интеграцията на ромите чрез два основни инструмента. Единият е т.нар. Европейска платформа за ромско включване. Тя представлява възможност за обмен на т.нар. „добри практики" между отделните държави. До скоро Платформата се разглеждаше единствено като рехава „квази-структура", която провежда тематични срещи 1-2 пъти годишно. От изказванията на Срещата на върха в Кордова стана ясно, че Платформата все по-ясно ще се институционализира: ще предлагана националните правителства модели за интеграция и ще има своя средносрочна европейска програма.
Вторият механизъм, който ще използва Европейската комисия е обвързването на структурните фондове на ЕС с ромската интеграция. В това отношение ангажиментът на Комисията е още по-категоричен. Очертава се ясна тенденция да бъдат определени проценти от средствата на трите европейски фонда, които задължително трябва да бъдат изхарчени за интеграцията на маргинализирани общности и за преодоляване на тяхната сегрегация. По този начин Комисията иска да си гарантира, че националните правителства няма да „заобиколят" темата за ромската интеграция при усвояването на фондовете на ЕС. Освен това Комисията ще настоява за опростяване на процедурите и ускоряване на плащанията при реализирането на проекти, финансирани със средства на ЕС: болезнена тема за всеки, който е бил ангажиран в подобни проекти.

ПРОВЕДЕ СЕ ПЪРВОТО ЗА 2010 г. ЗАСЕДАНИЕ НА НССЕДВ

Първото за 2010 г. заседание на Националния съвет за сътрудничество по етническите и демографските въпроси се проведе на 29 април в сградата на Министерски съвет. Участие в него взеха представители на институции, имащи отношение към етническите въпроси и представители на неправителствени организации. Заседанието бе председателствано от зам. председателя Георги Кръстев.
Участниците изслушаха доклад за дейността на НССЕДВ през 2009 г., информация за епидемията от морбили, за състоянието на проблема „блок 20" в Ямбол, за предстоящото преброяване на населението. Прие се предложението на Деян Колев за свикване на специално заседание по повод новия Закон за училищното образование: то ще бъде насрочено при внасянето на законопроекта в Министерски съвет, като в резултат ще бъде изработена позиция на Съвета, която ще бъде включена в т.нар. „съгласувателна процедура". Без интрига премина и избора назам.-председател от квотата на неправителствените организации: Тома Кюркчиев от Центъра дза аромънски език и култура бе избран убедително с 13 гласа срещу 4 за другия кандидат – Асен Колев от Инфорома – Асеновград.

Проведеното заседание би могло да бъде определено като най-вялото след сформирането на Съвета през 2006 г. Не бе изненада отсъствието на политически лица – единствено зам.министър Райков (МВнР), зам.министър Константинова (МЗ) и Националния координатор на Десетилетието на ромското включване Милен Миланов уважиха заседанието, останалите заместник-министри изпратиха експерти. До последно бе очаквана появата на Председателя на НССЕДВ Цветан Цветанов, но в крайна сметка приветствените му думи бяха прочетени от Георги Кръстев. Участниците изглеждаха твърде скептични относно наличието на воля Съветът да заработи реално. Деян Колев посочи, че през 2009 г. НССЕДВ се е скъбирал един единствен път, което е в нарушение с неговия Правилник, постановяващ минимум 4 заседания годишно. „Пожелавам от тук насетне институциите на Министерски съвет да спазват правилника на НССЕДВ, приет с постановление на Министерски съвет – ако искаме Съветът наистина да го има", подчерта Колев.

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЦОИДУЕМ ПРОВЕДЕ ЗАСЕДАНИЕ

Новият Управителен съвет на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства проведе първото си заседание на 28 април. То бе ръководено от Председателя на УС и зам.-министър на образованието Милка Коджабашиева. Участие в него взеха Директора на ЦОИДУЕМ д-р Йосиф Нунев и членове на УС на Центъра.
На заседанието бе приет годишен доклад за дейността на Центъра, който ще бъде обнародван до 30 април. В него прави впечатление, че през 2009 г. ЦОИДУЕМ не е усвоил по-голяма част от отредената му бюджетна субсидия и е върнал над 800 000 лв. в държавния бюджет поради нефинансирането на две от обявените конкурсни процедури за избор на проекти. Центърът не е привлякъл средства извън държавния бюджет през 2009 г.
Управителният съвет прие Тригодишна програма за дейността на ЦОИДУЕМ за 2010 – 2012 г. Тя поставя три стратегически цели, които са и стратегическите цели от обновената през март Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, а именно – утвърждаване на правото на равен достъп до качествено образование, съхраняване и развитие на културната идентичност / формиране на толерантност в обща образователна среда, успешна социализация на децата и учениците от етническите малцинства. За постигането им Центърът ще привлича средства от държавния бюджет и от външни донори и ще финансира проекти в три основни направления: десегрегация на детските градини и училища в обособените ромски квартали; подпомагане на интеграцията и качеството на образование в средищните училища и училищата в малките населени места, в които се обучават ученици от етническите малцинства; утвърждаване на интеркултурното образование.
Бяха представени и първите стъпки, които Центърът предприема за по-ефективната си дейност и за изпълнение на Програмата. ЦОИДУЕМ вече кандидатства с проект към Ромския образователен фонд (РОФ), предстои това да се случи и пред Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси". Йосиф Нунев посочи, че във време, в което РОФ намалява сериозно финансирането си за България, ЦОИДУЕМ има сериозен шанс да се превърне в основен бенефициент на Фонда за България, което е израз на доверие и желание за съвместна работа. Деян Колев апелира към това Центърът да договори директно предоставяне на средства по ОП „Развитие на човешките ресурси" по програма за подкрепа на образователната интеграция в малките населени места. „ЦОИДУЕМ е записан експлицитно в Оперативната програма като „конкретен бенефициент", т.е. достатъчно е ръководството на Центъра да отправи предложение към Министерство на образованието, което е Междинно звено по Програмата и да получи средства, които да преразпределя – поясни Д. Колев. – Предлагам ви това да стане по програма за подкрепа на селските училища, които сами трудно биха защитили и реализирали проект към Оперативната програма – Центърът е единственият им шанс да участват в усвояването на европейските фондове."
Управителният съвет взе решение да финансира двете обявени, но не-финансирани през 2009 г. процедури за подкрепа на проекти. Към одобрените училища и общини (те бяха обявени през юни и август 2009 г.) ще бъде отправено искане за актуализиране на времевия график и ще бъдат сключени договори. По този начин ще бъдат финансирани 105 проекта на училища и общини.
В края на заседанието по искане на Деян Колев зам.-министър Милка Коджабашиева представи идейния проект на Закон за училищното образование. Тя подчерта, че МОМН очаква предложения по него и ще се съобрази с тях. Предложения от страна на ромските организации ще бъдат особено очаквани, тъй като на този етап идейният проект не застъпва темата за интеграцията на учениците от етническите малцинства. Зам.-министър Коджабашиева се съгласи с идеята да бъде свикано специално заседание на Консултативния съвет за образователна интеграция по повод проекто-закона. „Нашата идея е Законът да се превърне в закон на цялата училищна общност – ученици, учители, родители, на обществото." – подчерта г-жа Коджабашиева.

РЕГИОНАЛНА СРЕЩА „УСПЕШНИ МОДЕЛИ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА РОМИТЕ

На 13 и 14 април Център „Амалипе” организира Регионална среща „Успешни модели за образователна интеграция на ромите”. В нея взеха участие ромски експерти от Словакия, Румъния, Сърбия, Косово, Македония и България. Срещата се проведе в Монтана и София с подкрепата на Националния демократически институт.

Визитата започна на 13 април с посещение на кв. Кошарник в гр. Монтана. Местното квартално училище се посещава само от ромски деца и е на практика сегрегирано. Участниците видяха как в средата на учебния ден около училището свободно се разхождат деца във възраст, подлежаща на задължително обучение. Директорът на сегрегираното училище обвини за това родителите на децата и увери гостите, че в училището се обучават 105 ученика, а не по-малко от 30, както твърдят местните ромски активисти. Въпреки това той отказа на присъстващите достъп до класните стаи.

След това експертите, заедно с Петър Борисов, председател на Фондация „Шам” в гр. Монтана имаха възможността да посетят VII СОУ „ Паисий Хилендарски”, гр. Монтана, където вече близо десет години се осъществява успешно процеса на десегрегация и е пример за успешен модел на образователна интеграция. Посрещнаха ги учители, директора и помощник-директора на училището, както и ромския училищен наставник. Те разказаха на експертите как са преодолели първоначалните трудности пред десегрегацията на ромските ученици и ги увериха, че понастоящем няма отлив на български ученици, а ромските деца от квартал „Кошарник” се интегрират успешно в новата образователна среда.

След Монтана участниците посетиха ОУ „Св. Климент Охридски” в с. Тишевица, община Враца. Посрещнаха ги с хляб и сол всички ученици, учители, директора на училището, кмета на с. Тишевица, председателя на Общински съвет – Враца и експерти от Регионалния инспекторат по образованието.Училището в Тишевица е средищно, като обучава 116 деца от 4 села. Близо 85 % от тези деца са ромчета, но противно на очакваното училището показва много добри образователни резултати (на едно от първите места в област Враца при тестовото оценяване преди година), няма нито един отпаднал ученик и няма отлив на български деца към общинския център. Директорът Димитър Костов обясни постигнатите успехи с ангажираността на учителите и родителите, както и с това, че от пет години училището сътрудничи с Център „Амалипе” по въвеждане на СИП „Фолклор на етносите – ромски фолклор” и още ред други образователни инициативи. Понастоящем ОУ „Св. Климент Охридски” е базово училище по проект „Превенция на отпадането на ромските деца от училище”, като ще подпомогне две пилотни училища в общината да се справят с проблема „отпадане на ромски ученици”.

На 14 април визитата продължи в София с „Успехи и предизвикателства пред образователната интеграция на ромите в България”. Участие в нея взеха Милен Миланов, национален координатор на Декадата на Ромското включване, Йосиф Нунев, директор на Центъра за образователна интеграция, Асен Петров, експерт от Министерството на образованието, младежта и науката, Димитър Димитров, национален фасилитатор към Ромския образователен фонд, Мария Методиева, директор на Ромската програма на Институт „Отворено общество” – София, Васил Чапразов, ромски общественик и издател на вестник „Дром дромендар”.

В приветствията си към участниците Деян Колев (Център „Амалипе”) и Деница Сачева (НДИ – България) подчертаха, че макар все още да съществуват множество проблеми, усилията за образователна интеграция на ромските деца дават резултати и това е ясно доказателство, че е необходима сериозна инвестиция в тази насока. и чуждестранните експерти. След това оживено бяха дискутирани успешните практики и предстоящи действия за образователна интеграция на ромите, дейностите по Декадата за ромското включване, все още съществуващия проблем със сегрегацията и начините за преодоляването й, идеи за засилване на сътрудничеството между неправителствените организации и правителствените институции, имащи отношение към образователните проблеми при ромите.

ФОРУМ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕСЕТИЛЕТИЕ НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ

На международния ден на ромите 8-ми Април в град София се проведе форум за изпълнение на международната инициатива „Десетилетие на ромското включване 2005 – 2015 година”.

Тази инициатива стартира преди пет години на 2 Февруари на церемония в град София, като домакини на събитието бяха българският министър-председател Симеон Сакскобургготски и унгарският премиер Ференц Дюрчани. На официалната церемония в Народния театър присъстваха още министър-председателите на Хърватия Иво Санадер, на Македония Владо Бучковски и на Република Сърбия Воислав Кощуница. Специалната декларация подписаха и вицепремиерите на Чехия Павел Немец, на Румъния Марко Бела и на Словакия Пал Чаки, както и Н. Пр. Чедомир Радойкович, извънреден и пълномощен посланик на Сърбия и Черна гора у нас. Всички те декларираха, че обявяват периода 2005-2015 година за Десетилетие на ромското включване и се ангажират да подкрепят пълноправното участие и принос на ромските общности в своите страни за постигането на целите на десетилетието и да представят постигнатото чрез отчитане на резултатите и преглед на наученото в процеса на реализация на плановете за действие за десетилетието.

На състоялият се форум бяха обсъдени напредъка по изпълнението на декадата в България. Организатори на форума са Министерството на труда и социалната политика, институт "Отворено общество" и постоянното представителство на Световната банка в България, като на срещата присъстваха множество представители на НПО, ромски дейци, посланици, министри и представители на международни организации.

Предстои актуализация на националния план за действие по Десетилетието на ромското включване.

продължава на стр. 11

АКЦЕНТ

КРЪГЛА МАСА С РОМСКИ ЖЕНИ „ПО ПЪТЯ КЪМ РАВЕНСТВОТО“ ОРГАНИЗИРА АГЕНЦИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА ОСНОВНИТЕ ПРАВА

В навечерието на Международния ден на ромите (8 април) и втората европейска среща на върха по проблемите на ромите, Агенцията за основните права проведе в Кордова (Испания) кръгла маса с ромски жени. Целта на срещата 'По пътя към равенството" е да даде възможност на ромските жени и пътници да дискутират измеренията на неравенството и по-специално начините за насърчаване на равенството между половете в дневния ред на Втората европейска среща за ромите на високо равнище и политиките на ЕС като цяло . Кръглата маса събра представители на Европейската комисия, на Агенцията за основните права и ромски жени активисти. Дискусията се концентрира върху политиките на Европейския съюз по отношение на ромите и ромските жени и 10- основни принципа на ромското включване, улесняване на прилагането на тези политики на местно ниво и анти-циганизма, насилието срещу ромите, престъпления на омразата и други форми на нетолерантност. България бе представена от Теодора Крумова от Център "Амалипе" и Елица Стефанова от Асоциация Интегро. Теодора Крумова повдигна въпроса, че проблемите на ромските жени често са сегрегирани само в рамките на принцип № 5 "Осъзнаването на равенството между половете". За да се постигне равенство между половете определено трябва да се въведе принципа на равенството в дневния ред на всички останали девет принципъ. Сабиха Сюлейман от Antirropon - Гърция сподели, че жените на местно ниво често дори не знаят, че имат права, а какво остава да се борят за тях.Летиция Марк (Ромска женска асоциация "За нашите деца") призова ромската култура и традиции да не се използват като извинение и претекст за дискриминация спрямо ромските жени и пренебрегване на правата им.

продължава на стр. 11

КРЪГЛА МАСА С РОМСКИ ЖЕНИ „ПО ПЪТЯ КЪМ РАВЕНСТВОТО“ ОРГАНИЗИРА АГЕНЦИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА ОСНОВНИТЕ ПРАВА

продължава от стр. 10

Ениса Еминова от Македония припомни, че когато става дума за правата на ромските жени ние говорим просто за човешки права и да говорим за вредните практики в ромската общност не е предателство спрямо общността. Но отново стигаме до проблема с липсата на данни за ромските жени и липсата на стратегически документ за политиката на ЕС. Ето защо, ние трябва да настояват за изрично включване на въпроси на ромските жени в Европейската ромска стратегия.

Друг въпрос, повдигнат в дискусията е, как инструменти на ЕС, насърчават развнопоставеността на половете. Много от участниците споделиха, че на практика в момента никой не се възползва от наличните инструменти на ЕС, които създават благоприятна рамка за насърчаване на равенството между половете. Осталинда Мая от ЕЦПР подчерта, че ЕС трябва да гарантира, че структурните фондове не предоставят средства на институции, които са участвали в нарушение на правата на човека като сегрегирани училища, болници, които извършват принудително стерилизиране на ромски жени и др. Теодора Крумова посочи, че равнопоставеността на половете и ромската интеграция в структурните фондове на ЕС следва да се гарантира на практика, а не само номинално. В момента всички участници в проекти в България, например, трябва да предвидят как насърчават равнопоставеността на половете и включването на ромите. Тази статистика обаче е предвидено само номинално и често без никакви реални мерки. В тази връзка и с цел да допринесе за постигане на равенството между половете Алина Ковач от програмата за обществено здраве на Институт "Отворено общество" предложи създаването на конкретна структура, занимаваща се с въпросите на ромските жени.

Редица други въпроси бяха поставени по време на дискусията, като например продължаващото насилие срещу ромски жени, на което сме свидетели през последните месеци в Чешката република във Витков и Опава, Унгария и Италия в Ponticelli и т.н., проблемите на бедността, и така нататък.

Накрая жените, участващи в двудневното заседание излязоха с писмено становище, в което има няколко основни точки: Необходимо е както целенасочени действия спрямо ромските жени (targeting) така и включване на проблемите на ромските жени в общите политики (mainstreaming) на всички държави-членки. Равнопоставеността на половете трябва да бъде включено във всичките 10 основни принципа на ромското включване. Необходимо е и да се привлече вниманието към нарастващата бедност на ромската общност и на нарастващата поляризация в обществото, което е резултат от антициганизма. Особено във време на кризи, ромски жени и деца, са дори по-силно засегнати.

Европейската комисия трябва да включи въпросите на ромските жени в Европейската ромска стратегия. За да се гарантират правата на ромските жени, ние трябва да бъдем консултирани редовно във всички етапи.

Европейската комисия в следващия програмен период 2014-2020 следва да направи структурните фондове по-достъпни, гъвкави и да развитие на микро-кредитни програми. ЕС трябва да гарантира, че структурните фондове не се предоставят на институции, които участват в нарушаването на човешките права на ромите, като сегрегирани училища, болници, които извършват насилствена стерилизация на ромски жени и др.

Необходимо е да се повиши осведомеността на основните права на ромските общности, както и на доставчиците на услуги, които трябва да бъдат по-осведомени и отзивчиви към нуждите на общността и на
техните задължения в това отношение.

Необходимо е да има критичен анализ на това, което Първата среща на високо равнище за ромите постигна спрямо ромските общности. Конкретен ангажимент на държавите-членки трябва да има съществено място по време на Втората среща на високо равнище за правата на ромите.

ФОРУМ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕСЕТИЛЕТИЕ НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ

продължава от стр. 10

Това каза министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов по време на форума, като заяви и че е необходима консолидация на всички заинтересовани страни и ресурси, за да бъдат решени проблемите на ромската общност в България. Той изброи и мерките, които трябва да бъдат предприети в тази насока: повишаване на конкурентноспособността на пазара на труда, огрмотяване, подобряване на достъпа до образование и здравеопазване, осигуряване на по-добри жилищни условия.

По време на кръглата маса, организирана от МТСП, Световната банка и Институт "Отворено общество", беше направен преглед на политиките за интеграция на ромите в няколко основни насоки:

- ✓Приоритет "Заетост" (представен от Красимир Попов, заместник-министър на труда и социалната политика и Лилия Макавеева от Асоциация "Интегро")
- ✓Приоритет "Здравеопазване" (представен от Тодорка Костадинова, заместник-министър на здравеопазването и Милена Илиева, Сдружение "Свят без граници")
- ✓Приоритет "Жилищни условия" (представен от Георги Прегьов, заместник-министър на регионалното развитие и Мария Методиева, програмен директор в Институт "Отворено общество" – София)
- ✓Приоритет "Антидискриминация" (представен от Лало Каменов, заместник-председател на Комисията за защита от дискриминация и адвокат Даниела Михайлова от Сдружение "Инициатива за равни възможности")
- ✓Приоритет "Култура" (представен от Димитър Дерелиев, заместник-министър на културата и журналиста Валери Леков)
- ✓Приоритет "Образование" (представен от Милка Коджабашиева, заместник-министър на образованието и Димитър Димитров от Ромския образователен фонд за България)

Презентациите отчитащи изпълнението на десетилетието в България могат да бъдат намерени на страницата на Институт Отворено общество, София

Участие в дискусията взе и доц. д-р Мариана Коцева, председател на Националния статистически институт, чиято презентация беше посветена на изучаването на етническия състав на населението в България при преброявания. По време на форума беше представена и кампанията ДОСТА на Съвета на Европа, която цели повишаване на обществената чувствителност и преодоляване на стереотипите и дискриминацията към ромите в Европа.

Приветствия към участниците в кръглата маса отправиха президентът на България Георги Първанов, вицепремиерът Цветан Цветанов, председателят на Народното събрание Цецка Цачева, американският посланик в България Джеймс Уорлик, Зинаида Златанова, ръководител на представителството на ЕК в България и Георги Стойчев, изпълнителен директор на Институт "Отворено общество" – София.

ВЕЛИКДЕН (ПАТРАГИ) - ПРАЗНИК НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО И НАДЕЖДАТА

Великден (Патраги) се празнува от почти всички роми в България, като най-пищно се отбелязва от калдарашите.

Празнуването на Великден при калдарашите, рударите и дасикане-рома е свързано с християнската им религия и при тях Патраги е наистина Възкресение Христово. Празникът се свързва и с радостта от настъпващата пролет и с надеждата за плодородие и берекет, той е още един повод да се измолят тези неща. В отбелязването му могат да бъдат отграничени няколко характерни елемента:

Подготовка:

Боядисване на яйцата: Както е и в българската традиция, яйцата се боядисват в четвъртък или в събота. Предпочитаният цвят е червен. При бургуджиите броят на боядисаните яйца задължително трябва да завършва на 1 - може да е 21, 31, 41 и т.н. Пак при тях е запазен обичаят с първото яйце (което обезателно е червено) членовете на семейството да си мажат лицата - смята се, че това носи здраве. Това яйце се поставя настрани и не се изяжда - то остава за Гергьовден. Подобен обичай е запазен и при някои калдараши.

Донасяне на вода: Много преди изгрев, още на развиделяване, най-младата снаха или дъщерята отива за вода на селската чешма. Тя носи със себе си котле със здравец и червено яйце. Преди да вземе вода тя честити празника, а след това се моли за здраве и берекет. Когато се прибере в къщи, събужда родителите и ги ръси с вода за здраве. Този обичай е запазен основно при калдарашите.

Вземане на "бразда": С посрещането на изгрева на Великден е свързан изключително интересният обичай "вземане на бразда". Той е запазен под една или друга форма при всички калдараши от Централна България - от с.Кардам до гр. Дряново. Същността на обичая е в донасянето на житен чим от някоя близка нива в къщата. Житният чим се нарича "бразда". Той представлява квадрат с дължина на страните около 50 см. (без тази дължина да е задължителна) и включва житните стръкове, корените и почвата. Взема се от близка житна нива, а при отсъствието на такава - от ливада или поляна. Това се прави рано сутринта на Великден, на развиделяване.

При калдарашите от Дряново бразда се взема от най-младата снаха, при бакърджиите от с. Кардам, Поповско - от мъжа-глава на семейството. Чимът се донася в къщи и се поставя от дясната страна на прага. При кардамските бакърджии върху браздата се поставя червено яйце, пари, бутилка вино и желязна лъжица, която с единия си край опира на прага на къщата, а с другия - на чима. Точно при изгрев слънце най-старият дава комка: всеки един от семейството стъпва върху лъжицата "за да е здрав като желязо през годината", отпива глътка вино, взема комка от най-стария, прекръства се и казва: "Христос воскресе!" При дряновските гребенари върху браздата се поставя само червено яйце, а от страни - бъклица с червено вино.

Ритуалът с браздата се изпълнява за здраве и плодородие. Той символизира пролетното възраждане на природата чрез съчетанието на свежи зелени стръкове жито и на червено яйце и червено вино, символизиращи кръвта на възкръсващия Христос.

Същински празник: Великден е може би единствения празник, при който отиването на църква е задължително (поне при калдарашите) и представлява същност на празника. За другите ромски групи в България празникът протича в семейна среда. Друга важна част от Великден е ходенето на гости при роднини и приятели и размяната на червени яйца. Всеки гост подарява на домакина червено яйце и получава от него червено яйце. Гостенинът се обръща към домакина с поздрава: "Бахтало кьогес! Христос сам ят!" ("Честит да ти е празника! Христос воскресе!"). А домакинът отговаря: "Адавара сам ят!" ("Во истина воскресе!"). След това двамата си стискат ръцете, като всеки взема червеното яйце от ръката на другия.

Трапезата на Великден задължително е богата, съдържа птиче месо (обикновено пуйче) и обредни хлябове "кулаци".

Тази година на великденската трапеза ни посрещнаха бай Илия, Николай, Съби и другите семейства от калдарашката махала в Павликени. Децата с нетърпение бързаха да ни покажат чие яйце е излязло най-здраво, а възрастните ни поканиха отново да им гостуваме след месец, на Гергьовден, за да ни покажат как по време на празника гонят дяволите с връзки чесън.

ПРОБЛЕМИ НА ЗДРАВНАТА РЕФОРМА В БЪЛГАРИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ

Като антикризисна мярка в плана на правителството се предлага въвеждането на такса "рецепта" от 1 лев, която да се заплаща от пациентите в аптеките при взимане на лекарства, които 100% се заплащат от НЗОК.
НЗОК ще създаде нов регистър с база данни по отделни заболявания, за които се предписват скъпоструващи лекарства за домашно лечение. Чрез него ще може да се проследи ефективността на лечението, като се следят различни показатели: усложнения на заболяването, болнично лечение, смяна на терапията и др. Всички показатели ще бъдат описани в карта за съответното заболяване. Тя ще съдържа данни за предписаното в момента лекарство, резултатите от задължителните за тази диагноза изследвания, както и за предишно лечение с други препарати. По този начин ще се направи пълно проследяване на медицинските грижи, оказани на даден пациент – обезпеченост с лекарства, диспансерно наблюдение и болнично лечение.
Въвежда се промяна в правилника за прилагане на закона за социалните помощи, позволяваща на болните, получили разрешение от Министерството на здравеопазването за лечение в чужбина, да получават средства за покриване на престоя си в чужбина. От тази мярка ще могат да се възползват и придружаващите лекуващия се, като размера на помощта се определя на база на наредба, уреждаща командировките в чужбина.

Ромски родилки
Остава нерешен проблема със женската консултация на здравно неосигурените и мигриращи ромски жени. Бременна ромка с мъртъв плод почина в болницата в Горна Оряховица поради липса на личен лекар и наблюдение на бременността. Съгласно действащата нормативна уредба, наредба 26 на МЗ, всяко лечебно заведение, което има сключен договор с НЗОК по съответната клинична пътека е задължено да окаже помощ при раждане на здравно неосигурени родилки. Те имат право свободно да избират лечебно заведение за тези услуги на територията на цялата страна. Всеки лекар от лечебните заведения за извън болнична и болнична помощ може да ги насочи за оказване на медицински услуги, свързани с акушерска помощ, с направление за хоспитализация (бланка МНЗ 119). Болниците и центровете по спешна медицинска помощ, от които жените с неплатени здравноосигурителни вноски са потърсили медицински услуги, свързани с акушерска помощ, нямащи условия да осигурят необходимия обем диагностични и лечебни дейности, са длъжни да осигурят своевременно превеждане на пациента в най-близкото лечебно заведение за болнична помощ, което може да осъществи тези дейности. Мониторинга на бременността, за съжаление, остава извън гарантирания минимум за здравно неосигурените родилки. Според мнения на практикуващи професионалисти в областта, наблюдението на бременността и женските консултации са от изключително значение за нормалното износване и раждане на жизнеспособно дете, без рискове за плода и майката. Нужно е обхвата на наредбата да бъде разширен чрез включването и на тези здравни услуги, за да се гарантира безпроблемното протичане на бременността и успешното раждане.

ПОСЕЩЕНИЯ В ПИЛОТНИТЕ УЧИЛИЩА ПО ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО

Във връзка със стартиралата тригодишна програма на Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе" и фондация „Америка за България", насочена към намаляване на отпадането на ромските ученици от училище, Център „Амалипе" проведе срещи с пилотните училища по посочената програма. Представител на ЦМЕДТ "Амалипе", заедно с експерт от сформирания педагогически екип по програмата, посетиха училищата в областите Враца, Видин, Монтана, Търговище, Добрич, Силистра и София. При направените посещения се проведоха срещи с педагогическите екипи на пилотните училища в посочените области и се определиха проблемите, които се срещат в учебно-възпитателния процес, както се дадоха и идеи за тяхното разрешаване. Като цяло проблемите в училищата са идентични, като има и някои специфични според региона. Повечето учители посочиха високата безработица в регионите, миграцията, слабата родителска активност, слабо владеене на български език като основни проблеми в работата с ромските ученици. Всички са мотивирани да преодолеят посочените проблеми, до колкото зависи от тях, и предложиха конкретни идеи, като някои от тях са сформиране на клубове по интереси, кръжоци, извънкласни и извънучилищни дейности , въвеждане на СИП ромски фоклор, допълнителни часове по български език и литература за повишаване интереса към учебния процес, качеството на усвоените знания, както и родителската активност.

ФОНДАЦИЯ АМЕРИКА ЗА БЪЛГАРИЯ AMERICA FOR BULGARIA FOUNDATION

OPEN SOCIETY INSTITUTE
Public Health Program

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ „АМАЛИПЕ"
Велико Търново 5000, бул. „България" 24, п.к.113
Тел/Фах: (062) 600 – 224, center_amalipe@yahoo.com, http://amalipe.com